

Een verslagen geest, wie zal die opheffen

Samenvatting van de lezing gehouden door ds C. Sonneveld, uitgesproken op de landelijke dag op 24 november jongstleden, naar aanleiding van Spreuken 18 vers 14

Ds. Sonneveld begon zijn lezing met een herinnering vanuit zijn eigen jeugd aan een familielid die behoorlijk depressieve tijden kende, zelfs ook opgenomen werd in een psychiatrische afdeling van een ziekenhuis. De man dacht de zonde tegen de Heilige Geest te hebben gedaan en had een zeer zwaarmoedig leven. Thuis was er veel verdriet, maar de vrouw van het gezin bleef vooral trouw bewijzen tegenover haar man. Deze herinneringen hebben de spreker geholpen om deze inleiding te houden voor Een Handreiking.

Ds. Sonneveld ging vervolgens in op allerlei factoren die aanleiding kunnen geven tot depressiviteit. Te denken valt onder andere aan factoren als erfelijkheid, milieu, stress, ziekte, ingrijpende gebeurtenissen, werksituatie, jaarseizoenen en emotionele verwaarlozing. Heel concreet ging hij daarna in op de vraag hoe we niet moeten omgaan met mensen met een depressie. Nooit mogen we hun depressieve gevoelens ontkennen, de problemen bagatelliseren, lange discussies voeren of afhaken door de depressieve persoon niet meer te bezoeken. Als er niet zo'n fijn gedrag waarneembaar is van iemand die depressief is, dienen we de persoon wel te aanvaarden, maar het gedrag niet goed te keuren, zo waarschuwde ds. Sonneveld.

Uiteindelijk komen we terecht in het verloren paradijs, want: 'waren er geen zonden, er waren ook geen wonden'. We hebben God verlaten en zijn daarom allerhande ellendigheid, ja, zelfs de verdoemenis onderworpen. Als we op die plaats terecht komen, worden we het ook eens met Gods leiding.

Pastoraal ging de inleider vervolgens in op de vraag hoe we moeten omgaan met iemand die depressief is. Zijn adviezen waren: geef liefdevolle steun, maar ook correctie. Vergeet het gebed niet; zoek steun bij anderen en ... vergeet vooral ook uzelf niet!

Geloof

Ds. Sonneveld ging nog nader in op de verhouding geloof en depressie. Jaren geleden werd onze kring verweten dat de prediking zou zorgen voor depressiviteit. Dat is een vals verwijt, aldus de inleider. Natuurlijk kunnen preken over bijvoorbeeld de droefheid naar God iets doen met een mens, maar dat nooit om iemand depressief te maken, maar juist om een zondaar tot de ontdekking van zichzelf en tot de Zaligmaker te leiden. Het door God gewerkte geloof kan een depressief iemand juist bewaren voor het wegglijden in een diepte en juist zorgen voor de overwinning op negatieve gedachten. Kinderen van God kunnen zeker ook wel zwaarmoedig van karakter zijn; dat wordt door bekering niet weggenomen, maar het karakter wordt wel door God geheiligd in de wedergeboorte. De dominee tipte nog aan, dat er wel verschillen zijn tussen depressiviteit en geestelijke depressiviteit. Onze puriteinen schrijven daar best veel over en ook Voetius heeft een boekje geschreven onder de titel 'Geestelijke verlatinghe' over geestelijke depressiviteit.

Ds. Sonneveld eindigde met te wijzen op Hem Die het gezegd heeft: 'Na dezen zult Gij het verstaan. Wat Ik nu doe weet gij niet'. Thomas ging ook door zware wegen, maar mocht eindigen met de geloofszekerheid: 'Mijn Heere en mijn God'.

W. Visser